

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

L
.
G
.
D

JULEN 1954

*Når sitrer din sjæl som en tonende streng,
og når skinner lysene blidest,
hvornår går du nødigst med sorg til din seng,
hvornår tykkes sneen dig hvidest?
Mon ej, når bag ruden det pyntede træ
og barnet med strålende blik ved dit knæ
fortæller, at nu er det julen.*

*Og frosten nu nærmere gårdene går
og ridser på ruden sit mærke,
og barnet så kært under lysene står,
og salmerne lyder så stærke,
og fuldmånen rejser i skyen sit slot,
og stjernerne funkler i rødt og i blå
de stjerner, der altid var julens.*

Jeppe Aakjær.

Min glæde over, at jeg også i år kan sende jer en julehilsen her fra Landerupgaard, er meget stor. —

I ved jo allesammen, at ugerne op imod jul er nogle af de bedste, som vi året rundt oplever her på vort hjem. I kender hele stemningen, som præger vor adventstid, og mange mange af jer ville sikkert give meget for at opleve det allesammen igen.

Og jeg fik altså lov til at være midt i det hele også i år, hvad jeg er meget lykkelig og taknemmelig for. Ja, det at få lov til at berede julen for så mange børn, føles af alle os, der lever midt i drengeflokken, som en stor glæde.

Vi håber, at lysene, der tændes på vor julekrone, aften efter aften må tale deres sprog stærkere og stærkere til os, alt eftersom julen kommer nærmere, at de må lede vore tanker hen på det lys, der blev tændt den første julenat i Betlehem, det lys, der blev *Verdens Lys*.

*Og lad os gå med stille sind
som hyrderne til barnet ind,
med glædestårer takke Gud
for miskundhed og nådebud.*

Og hermed en kærlig julehilsen til dig fra det gamle hjem med ønsket om *en god og velsignet jul* for dig og alle dine!

Teltet skal rejses. Marts 1954.

1954.

» **H**vad hjertet er fuldt af, løber munden — og det samme gælder vist pennen — over med!« Du vil derfor sikkert også forstå, at når jeg skal fortælle lidt om begivenhederne her hos os i 1954, kan jeg slet ikke lade være med at begynde med den 5. marts, den dag, hvor jeg nåede de 7×10, men også den dag, hvor der fra alle sider blev gjort så uendelig meget for at glæde mig, og hvor jeg mødte så megen taknemmelighed, godhed og kærlighed fra gamle og nuværende drenge og medarbejdere og fra venner både nær og fjern, således at denne dag for mig blev *en helt uforglemmelig festdag*.

En fødselsdag kan ikke fejres helt i stilhed her på det store hjem, jeg forsøgte det en gang, men opgav det på halvvejen, da jeg mærkede, at det ville skuffe drengene altfor dybt, og når det så drejer sig om en så rund fødselsdag som en 70 års, kan det endnu vanskeligere lade sig gøre; men jeg havde nu ikke i min vildeste fantasi drømt om, at dagen ville antage de dimensioner, som den gjorde!

Jeg havde været bortrejst, men kom hjem igen et par dage før den 5. og forbavsedes næste dags morgen, da der i det stærke snevejr rullede et par lastbiler ind i gården, hvorfra man begyndte at læsse nogle store træplader af. Da jeg spurgte Ibse, hvad meningen var, svarede han, at

der skulle stilles et trætekt op i gården, da der ville komme så mange gæster til min fødselsdag, at de umulig kunne rummes i stuerne. Jeg svarede, at det forstod jeg ikke, da der i spisestuen kunne rummes i hvert fald 160 personer; men jeg fik det svar, at man ventede ca. 200

5. marts 1954.

gæster. På selve dagen viste det sig, at Ibse fik ret, idet vi ved frokosten var 275 og ved middagen 300.

Allerede aftenen før min fødselsdag var der ankommet ca. 30 gamle drenge, men i løbet af natten og den følgende dag voksede dette tal til langt over det dobbelte, og så var der jo også mange af mine »svigerdøtre« med, ligesom mange tidligere medarbejdere og gode venner fra nær og fjern efterhånden indfandt sig og i høj grad var med til at kaste glans over dagen.

Iøvrigt oprandt dagen i strålende sol, og det var endnu ikke blevet

lyst, da den første gratulant, der kom direkte fra København, bankede på døren til mit soveværelse. Kort efter intonerede orkestret en rask march, stående i høj sne nede i forhaven, og trods kulden holdt de ud til tre numre, alt imedens Krog snurrede med filmsapparatet. Dette med filmsoptagelsen fortsattes iøvrigt hele dagen både ude og inde, og resultatet blev en film, som jeg nu har som et dejligt minde om dagen. Jeg har dog noget andet, som jeg er ligeså glad for, nemlig nogle grammofonplader, der gengiver både musik, sang og taler fra festdagen. Det var Jørgen Falk, der havde fået den gode ide at tage en stålbandsoptager med herover, og det samme havde Knud Lomborg gjort, og resultatet er altså blevet nogle udmærkede plader, som Jørgen har foræret mig, og som jeg er meget glad for. Drengenes gave til mig, en dejlig kobberlampe, som nu hænger ude i mit hus ved Vesterhavet, modtog jeg allerede sammen med flere andre ting nede ved det festlige morgenbord. Her var det også, at »Mister« samlede en hel del af sine gamle drenge ved et af bordene, hvor han så selv ligesom i gamle dage præsiderede for bordenden, og da måltidet var forbi, fordelte han til de små drenges store jubel alle de gamle drenge til morgenarbejdet: spisestue, hovedtrappe, brænderum, loggia o. s. v., X ikke at forglemme! —

Kort efter at vi havde sunget morgensang, rullede en rutebil fra Ringkøbing ind i gården, og det viste sig, at den kom med 15 af vore gode venner ude fra Holmslands klit, en meget meget glædelig overraskelse, og om det så var både gamle Rauhe og hans kone, så var de med.

Det var i det hele taget noget af det dejligste for mig på denne dag at modtage de mange gæster, der kom. En del havde skrevet og beklaget, at de *ikke* kunne komme, og det havde bl. a. Poul Johansen oppe i Skagen gjort; men da det kom til stykket, fik han sig frigjort og kom herved alligevel og fik naturligvis derfor også en særlig hjertelig velkomsthilsen.

Det var festligt, da alle både små og store var bænkedes til frokosten om bordene i det opvarmede trætelte, hvor der var smykket med blomster, flag og faner. Under frokosten blev der overrakt mig mange værdifulde gaver, og der blev talt bl. a. af følgende: gårdejer Andreas Pedersen, som er medlem af skolehjemmets tilsynsråd, pastor Skot Hansen, førstelærer H. Bruun, strandfoged P. Chr. Dahl, gårdejer Anker Juul, forstander Harry Andersen, proprietær L. Thorning, købmand Chr. Petersen, de gamle drenge Gerhard Hansen og Hagbart Petersen og endelig af Ibse.

Der var uendelig meget for mig at sige tak for efter alle de gode ord, der havde lydt, og efter alle de dejlige gaver, jeg havde modtaget; men der blev i løbet af dagen endnu meget mere at takke for.

Efter frokosten underholdt orkestret gæsterne oppe på den store dagligstue, hvor vi også glædede os ved Enochs smukke sang, og så var det drengenes tur til at vise gæsterne, hvor dygtige de var til gymnastik. De klarede sig fint; men bagefter samlede »Mister« et hold af de gamle drenge fra hans tid til gymnastik, de viste, at de ikke havde glemt, hvad

5. marts 1954.

de lærte som drenge, idet de lavede nogle flotte spring og behændighedsøvelser for os. —

Ved middagsbordet, hvor der var kommet endnu flere gæster til, mødte der mig dog først den allerstørste overraskelse. Her var Enoch første taler, og han overrakte mig en smuk mappe, der indeholdt ca. 200 navne på gamle drenge og tidligere eller nuværende medarbejdere, og samtidig meddelte han mig, at der med mappen fulgte en gave på ca. 4300 kr., som var indsamlet blandt alle dem, hvis navne var opført i mappen, og disse penge bad man mig bruge som hjælp til opførelsen af et hus til mig ude ved sommerlejren, da man vidste, at det længe havde været et af mine højeste ønsker at komme til at eje et sådant hus. Lidt efter kom Poul Iversen og overrakte mig en model af huset (grundflade 52×52 cm.); den var fremstillet af ham selv og meget smukt forarbejdet i alle enkeltheder, med stråtag, skorsten o. s. v. Idet han overrakte mig modellen, fremsagde han nogle smukke vers forfattet af ham selv, og derefter fortalte han mig, at der var et stort antal gamle drenge, der havde givet løfte om i deres ferie at komme ud på klitten og være med til at opføre huset, og desuden havde Tømrerniels, maler Petersen og murer Søren Madsen stillet i udsigt, at de også ville tage et nap med ved opførelsen.

I kan vist alle tænke jer, med hvilke følelser jeg modtog denne stor-slæde gave!

Og jeg må også her have lov til at bringe min varmeste tak til alle, der har været med til at glæde mig på denne enestående måde!

Inden middagen, der varede det meste af fire timer, sluttede, blev der igen holdt en lang række taler, bl. a. af de gamle drenge Kaj Bloch, Willy H. Jensen og Poul Johansen, forstanderne Lystrup, Søndberg, Madсен og Harry Andersen, pastor Koefoed samt forpagter Arentzen. Jens Iversen, Bjerregård, havde digtet følgende sang til dagen:

*Venner fra øster og vester,
fra syd og fra nord stævned' hid,
de for Boje Rasmussen fester
og mindes en svunden tid.*

*Så mangen en dreng her har fået
en ballast til livets sejlads,
og mangen een her har opnået
at få alting sat ret på plads.*

*Også fra klitten vi kommer,
og bringe vor hyldest vi vil
til ham, som hver eneste sommer
med drengene stævned' hertil.*

*Du glemte ej heller at vise
dem vejen til himmelens Gud,
ham hver dag at takke og prise,
at følge og lyde hans bud.*

*Det altid var festlige dage,
når I ud til Bjergeborg kom,
men når I så rejste tilbage,
da følte det altid så tom.*

*Og derfor skal gerningen lykkes,
sålænge I haver ham med,
sålænge med ham kun der bygges,
vil altid han være jer nær.*

*Vi har tit med undrende øjne
beskuet, hvad hos jer er gjort,
for altid det gode at højne,
for altid at nå noget stort.*

*Ja måtte du have tilbage
endnu nogle virksomme år,
af gode, velsignede dage,
hvor midt i din gerning du står.*

*Det store du ville, var dette,
at så det i drengenes sind
om altid at gøre det rette
og ej lukke ondskaben ind.*

*Vi ønsker til lykke og takker
for all i de henrundne år,
og om det mod aftenen lakker,
vi ønsker, at hjemad det går.*

Og fra Enoch, der har skænket os så mange sange, var der også en sang til dagen:

*Som blomsterne fyldte dit hjerte med glæde
derude på klitten, skønt fattige små,
så følte du lykken, når solskin og væde
fik træet, du planted', til rodfast at stå.*

*Ja, stor var din glæde, når drengenes skare
i frihed sig tumled' fra morgen til kvæld;
når øjnene tindred' som stjerner så klare
om julen i sang under lyskildens væld.*

*Du lærte os løfte mod lyset vort øje
og frejdigt at gå under lærkernes sang.
Du lærte os stille vort hoved at bøje
og lytte med alvor til klokkernes klang.*

*Så vil vi da her, vi som eengang var drenge
derude ved havet og her i vort hjem,
for dejligste minder, fra hjerternes strenge,
til dig, kære Boje, vor tak bære frem.*

For begge disse sange vil jeg også ved denne lejlighed have lov til at sige: *Tak!*

Hvad jeg til slut følte trang til at sige til alle de mange, som på denne festdag havde glædet mig, måtte desværre gøres kort, for de små drenge, der havde været med fra den tidlige morgen, kunne snart ikke tage mere, og så sluttede vi da med »Til himlene rækker din miskundhed, Gud.« —

Ude i gården havde der hele dagen været hvidt af sne, nu øsregnede det; men dog måtte vi have det sidste med. Vi gik ud i indkørselen, hvor alle de elektriske lamper var tændt i guirlanderne, og iagtlog herfra det flotte fyrværkeri, der blev afbrændt ude på sportspladsen, og som også er kommet med i filmen. —

Du forstår sikkert, at jeg denne aften måtte slutte med at sige: »*Denne dag vil stå for mig som den største, jeg har oplevet i min gerning.*«

Og dog, 2. akt, selve opførelsen af huset derude på klitten blev for mig en ligeså storslået oplevelse!

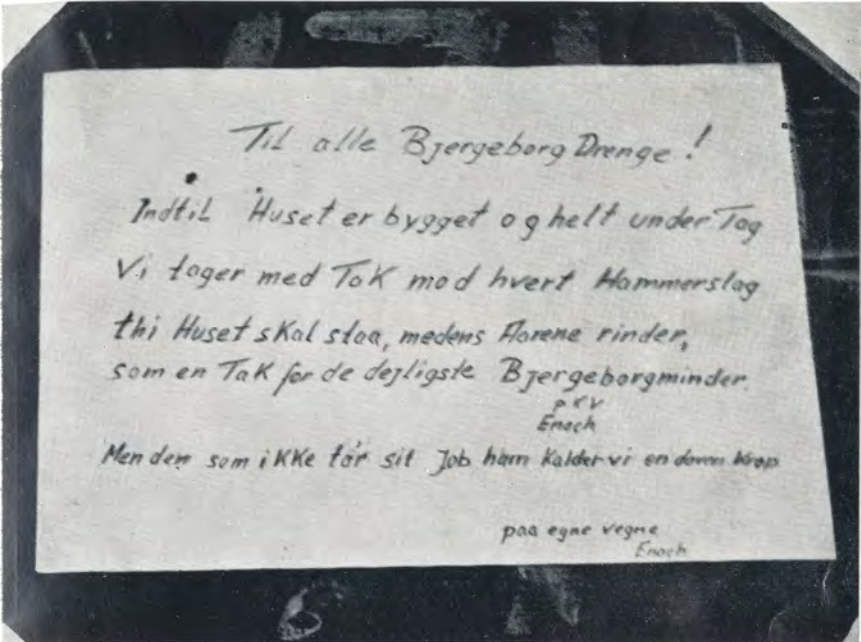
22 drenge og to lærere var i pinseferien cyklet ud til sommerlejren, og en mindre flok samt Maria Rauhe kørte med mig derud i min »amerikanske patruljevogn«. Vi oplevede en pinsemorgen i strålende sol, og efter badning i fjorden, flagparade og morgenmad blev der sunget morgensang på toppen af Slogbjerg. Derefter var der nogle, der fik travlt: Poul Iversen var allerede tidligt om morgenen gået i gang med at planere grunden, hvor huset skulle ligge, og da det var tænkt anbragt på skråningen af en klit, var der mange hundrede trillebørene sand, der skulle flyttes. Både Niels Erik og Enoch tog et nap med, ja, Enoch gravede sågar helt alene brønden, hvorfra vi skulle hente vand til støbningen. Endvidere havde en flok af de små drenge meldt sig til frivillig tjeneste, og de sled i det af alle kræfter. Ved middagstid standsede arbejdet dog foreløbig, idet vi alle om eftermiddagen ville tage til kirke i Haurvig. Men da vi så 2. pinsedag sad og spiste morgenmad, rullede Tømrrniels og murer Søren Madsen ind i lejren i en stor lastbil, der var læsset med tømmer og træ til huset. Desværre var de kørt fejl i Varde og var kommet helt op ad Ringkøbing til, inden de blev klar over det, og det havde sinket dem i et par timer. Kort efter gik det løs med at støbe grunden til huset. Der skulle sættes støbeflager op, køres grus, hentes vand og blandes mørtel, der blev slidt hele dagen, og da kl. var 22, var grunden

Grunden planeres. Juni 1954.

Der blandes mørtel til støbningen. Juni 1954.

Plakat opslået ved byggepladsen. Sommeren 1954.

støbt færdig, og først langt ud på aftenen kunne de to brave håndværkere begive sig på den lange hjemtur.

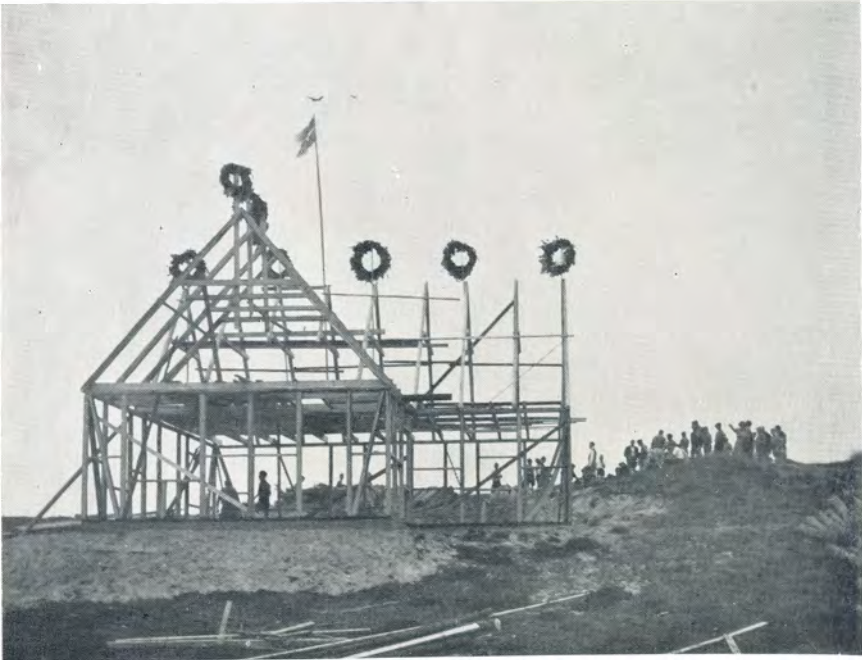
Husets bygmester, Poul Iversen, havde lagt en ganske bestemt plan for bygningen af huset, og den gik ud på følgende: 10. juli skulle huset rejses, 11. juli skulle tækkemand Jens Jensen fra Nr. Nebel komme og begynde tækningen, og søndag den 22. august skulle huset være færdig til indvielse, og alt blev gennemført til de fastsatte datoer.

Lørdag den 10. juli kom Tømrerneisler derud med 2 af sine folk og med en lastbil fuld af tømmeret til huset, som Poul Iversen i løbet af de foregående dage havde tilhugget i Smidstrup. Samtidig var der kommet en del gamle drenge for at tage en hånd med, ligesom en flok af de små drenge tog ivrig del i arbejdet. Man gik i gang kl. 10 formiddag, og lige da det var ved at blive mørkt om aftenen, blev de sidste spær sat, et flot dagværk! Søndag morgen begyndte klitboerne at komme med store kranse, som skulle smykke huset, når der i løbet af dagen skulle holdes rejsegilde, Dahl Jensen kom med den første allerede kl. 7.

Det var meningen, at det egentlige rejsegilde skulle holdes om eftermiddagen, men i løbet af formiddagen var der kommet 6 kranse, og det blev så til, at vi allerede holdt et lille improviseret rejsegilde om formiddagen, så alle gæsterne, der var mødt op med kranse, kunne komme med, og det var en anselig flok, der samledes derovre ved et glas vin,

Før rejsegildet: 11. juli 1954.

Rejsegildet 11. juli 1954.

Tækkemanden i arbejde. Juli 1954.

medens de fleste af de små drenge intetanende tumlede sig i leg ude i klitterne i det herlige sommervejr.

Om eftermiddagen var der kommet endnu flere kranse, så der i alt var 10, og så blev først det *rigtige* rejsegilde holdt, efter at der først var drukket kaffe og spist friskt wienerbrød, som Kaj Børge havde hentet i Hvide Sande på sin motorcykle.

Ovre ved huset blev der sunget og talt, og orkestret gav en fin koncert, og det vordende hus fik et mægtigt hurra. Alle kransene var naturligvis sat op i toppen af spærene, og øverst vajede et lille Dannebrog.

Så kom nu de travle uger, hvor der fra morgen til aften blev arbejdet på huset af de forskellige gamle drenge, efterhånden i alt 30, der kom for at tage et nap i kortere eller længere tid, og desuden har 15 af de mindre drenge været ivrige hjælpere derovre, både nogle af de store og af de små i *hele* deres ferie, hver dag fra morgen til aften.

At det var en fryd for mig at se, hvor ivrigt der arbejdedes af alle disse frivillige hjælpere, forstår I allesammen, og morsomt var det at se, hvorledes huset fra uge til uge nærmede sig sin fuldendelse. De store drenge var rejst hjem fra lejren den 27. juli, kun et par enkelte, som var så ivrige ved byggearbejdet, at de dårlig kunne undværes, fik lov til at blive derude også under de små drenges ophold i lejren for stadig at kunne hjælpe med. Så nåedes endelig den 22. august, hvor der skulle

holdes indvielsesfest, og hvor der ventedes en hel del gamle drenge bl. a. nogle af medlemmerne af den komite, der havde lagt alle planerne. Enoch kunne dog desværre ikke være med, da han allerede var på vej til Amerika. Drengene, der var hjemme på Landerupgaard, havde lidt svært ved at gøre sig fortrolige med, at de ikke skulle med denne dag, og

De gamle drenge hænger i. Juli 1954.

resultatet blev, at der skaffedes midler, så den store Europabus kunne lejes, og så tog hele befolkningen, der var herhjemme, derud fra morgenstunden. Nu ved I alle, at det har regnet i sommer; men ikke en eneste dag har det styrtet ned sådan fra morgen til aften, som det gjorde denne dag, jo, det var i sandhed et *strålende* vejr; men alligevel blev det en dejlig festdag for alle, der var med, selv om alt ophold ude i det fri ikke lod sig gøre ret længe ad gangen. — Der var iøvrigt gået et meget intensivt arbejde forud i de sidste dage og *nætter* inden indvielsen, for

Huset beklædes. Juli 1954.

at alt kunne præsentere sig smukt, en af de »drenge«, der var med ved Vesterhavet i 1913, var en af de ivrigste, han var ikke meget i seng den sidste nat. Og så havde murer Madsen været derude igen og maler Petersen, begge som frivillige arbejdere, mureren havde bygget skorsten m. m., og for maleren havde der været nok at tage fat på. —

På indvielsesdagen samledes alle vi voksne ovre ved huset kl. 12, og efter at Gerhard havde holdt en lille smuk tale til mig, overrakte han mig nøglerne til huset, og da jeg kort havde takket, gik vi ind i huset. Endnu var der ingen møbler derinde; men der var opstillet nogle improviserede borde dækket med hvidt papir, og så brændte der en mængde levende lys. Her kunne jeg først rigtig få lejlighed til at takke for den store gave. Jeg mindede om, at det var min hustru og min bryllupsdag, og jeg opfattede denne gave som en tak ikke alene til mig men i lige så høj grad til hende. — Vi sang flere af vore gamle, kendte sange, og imidlertid var alle drengene kommet derover, og alle stillede op til parade nede ved den nyrejste smukke flagstang, og til flagsangens toner blev flåget hejst her for første gang af Maria Rauhe og mig. På grund af regnen måtte vi opgive at lade orkestret spille ved paraden. Flåget var en gave til mig fra alle de voksne her på Landerupgaard, og jeg fik andre værdifulde gaver den dag, og heraf må først og fremmest nævnes navnebrættet til huset, som af Gunnar Jensen er smukt skåret ud i træ fra en af de gamle

Flagstangen høvles til. Juli 1954.

Flaghøjen planeres. Juli 1954.

Mit hus set fra øst.

Mit hus set fra vest.

egetræsbjælker fra den gamle østfløj her på Landerupgaard og som ved denne lejlighed blev afsløret af ham selv. Husets navn er L. G. D., hvilket som bekendt betyder »Landerupgaards glade drenge« og ikke »Landerupgaard«, som nogle fejlagtigt mener. —

Drengene har i løbet af året foruden Vesterhavsturene haft mange andre dejlige udflugter. Orkestret var som sædvanlig i Anslet for at spille ved afstemningsfesten den 10. februar, og det var som altid en dejlig oplevelse at være sammen med alle vore gode venner dernede.

I *pinseferien* var et hold af de mindre drenge på en kombineret march- og lejr tur i Sønderjylland, hvor de blandt andet havde nogle dejlige dage hos gode venner i Brændstrup, hvor de nød stor gæstfrihed. Et andet hold drenge var en tur i Skærbæk samt på en længere sejltur i Lillebælt.

I *efterårsferien* var de drenge, som ikke var i sommerlejren, på en heldagstur til Skamlingsbanken og Kolding, hvor de besøgte slotsmuseet, Fællesforeningens chokoladefabrik og Slotsmøllens bryggeri, og så har der været mange lange *cykelture* (vi har for tiden ca. 40 drengecykler), og der har været en lang række week-end-lejre både sommer og vinter, særlig til den lille granskov.

4 raske II. holds spillere. 1954.

Miss Ren midt i drengeflokken. Januar 1954.

FDF-arbejdet har ikke kunnet drives intensivt siden sommerferien, idet ikke mindre end tre af førerne, Ibse, Basse og Jakob, er rejst herfra, den sidste dog for at vende tilbage inden jul.

Vi havde i slutningen af 1953 og i foråret 1954 en *fodboldturnering* med omegnens drengeklubber; der blev spillet en mængde kampe, inden

Vor kinesiske gæst besøger en hytte i skoven. Januar 1954.

resultatet forelå, det blev en sejr til os med 9 points. Efter at Jakob rejste til Amerika, blev der på fodboldens område en pause. Den våde sommer og det endnu vådere efterår medførte, at vi kun trænede småt og derfor kun fik ialt 3 kampe. Ved et stævne i Hejnsvig tabte vort 2. hold (nyt og ungt) med 1—2 til et tilsvarende hold derfra, og vort 1. hold tabte 0—1 i en ualmindelig smuk og god kamp, som lover godt

for fremtiden. På hjemmebane besejrede vort 1. hold et hold fra Fredericia realskole med 3—0.

Vort hjem besøgte i 1954 bl. a. af følgende:

19. jan.	Odense børnehaveseminarium	23
3. febr.	Miss Helen R. Ren fra Formosa	
12. -	Soldater fra garnisonen i Vejle	30
28. marts	Kursus for småbørnspædagoger i København	50
6. maj	Vester Nebel husholdningsforening	30
15. -	Dansk Vandrelaug, Fredericia	20
30. -	Dansk børnehaveråds Nordjyllandskreds	50
2. juni	Sdr. Vilstrup ungdomsforening	40
3. -	Mr. Than Maung, Rangoon, Burma	
6. juli	Et selskab af husmødre fra hele landet	21
6. -	Et rejsehold fra De samv. jyske husmandsforeninger	25
20. -	Bestyrelsen for Andst sparekasse	15
27. og 28. juli	En trop fra Varde FDF	6
1. sept.	Mr. Michael Stern, forstander for et skolehjem, Essex England.	
7. -	Børneværnsudvalget fra Haderslev	15
20. -	Pastor Chemnitz og frue, Grønland.	
22. -	Aabenraa børnehaveseminarium	32
4. okt.	Oberst Ciccarella og fru B. B. Ciccarella (den danske stemme i radio Roma), Rom	
9. nov.	Haderslev statsseminariums 4. klasse	30

Af *underholdningsaftener* for drengene og os alle har der været en del, hvoraf særlig skal nævnes:

Kaptajn Horn fra Dansk skibsadoption holdt et udmærket foredrag om livet på danske sejlskibe, kommunelærer Lage Jacobsen fortalte H. C. Andersens eventyr og tegnede ganske glimrende dertil, og vi har haft besøg af det store børneorkester fra Uffeskolen i Tønning i Sydslesvig, der gav os en dejlig koncert.

Selv har jeg været på to dejlige rejser i årets løb, nemlig en 14 dages rejse til Italien ved påsketid, hvor jeg bl. a. fik lejlighed til at besøge to italienske drengehjem, og en uges rundrejse i Sydslesvig i oktober, hvor jeg besøgte en lang række danske skoler, børnehaver og andre institutioner.

Jeg må endelig ikke glemme at fortælle dig, at vi i efteråret har fået rejst en ny flagstang, 31 m høj.

Der kunne vist være mangt og meget endnu at fortælle, som måske ville interessere mange af jer; men der skal også være plads til andet i heftet, og derfor vil jeg nu slutte med ønsket om

et glædeligt nytår for dig og dine!

Din ven

Røjc

Vort storkepar. 1954.

Mit navn er Hans Peter Larsen. Navnet har jeg arvet efter min bedstefar og fik det i dåbsgave 1923, men drengene på Landerupgård ville det anderledes. I sommeren 1954 blev jeg gendøbt og fik navnet Lasse, så hvis I gamle drenge hører noget om en fyr af det navn, så er det altså mig.

Min familie og jeg har nu været her siden den 19. juli. Min kone som husmoder og jeg som lærer. Efter Ibses afrejse blev jeg ansat som første-lærer; og som sådan fungerer jeg da endnu.

Ovenstående er beregnet for alle de gamle drenge, som jeg endnu ikke har stiftet bekendtskab med. Jeg har allerede truffet mange, men når nu julen er overstået, regner jeg med, at antallet mindst er fordoblet.

Jeg startede mit arbejde ude i sommerlejren, og det var et held for mig. Herlige omgivelser, glade drenge på lejr og sommetider solskin; kan man forlange mere? Jeg var med det lille hold, men var så heldig at hilse på alle de store, der kom marcherende med orkester og fane i spidsen. Det var morsomt at se den gensynsglæde, hvormed de små og store tog imod hinanden; men det, der glædede mig mest, var dog, at de store, ugenerte og uden dikkedarar, hilste på mig, som om jeg havde været på Landerupgård i flere år.

I efterårsferien havde jeg atter det held at komme med til »æ hav«, denne gang pr. cykel, og den tur skal I høre lidt om. Sæt nu endelig ikke næsen op efter at få en historie à la Ibses, for jeg må desværre indrømme, at det han formår med pennen, kan jeg kun klare med munden. Nok om det, jeg må i gang.

Turen begyndte sådan set allerede dagen før, for vi tog os nemlig en rask træningstur til Taulov. Vi øvede under vilde protester færdselsregler, kørefærdighed og kørselsdisciplin, og som alle andre gange viste det sig også her, at læreren er den klogeste. Som alle gamle drenge sikkert husker, er det svært at køre to og to i kolonne, alle må passe på, for ellers ligger let hele rækken med hjulene i vejret, og sådan gik det da også een gang. Resultatet: forstuvet hånd på een, defekt cykel hos en anden, bule i nakken på en tredje og raseri hos alle de andre. Læreren alene stod med palmerne i hånden, for han havde nemlig forudsagt det. For ham med den dårlige hånd gik det værst, hans tur gik i vasken, men derom senere. Ak ja, sådan kan det gå!

En lørdag morgen startede vi for alvor i det bedst tænkelige vejr. Ikke en vind rørte sig, og for en gangs skyld var det tørvejr, men heldet følger, som I ved, en bestemt slags mennesker. Med regnfrakkerne på bagagebærerne og rygsækkene hvor de skulle være, bevægede den lange kolonne sig med brødmotorerne i bundgas ud gennem den »gamle« indkørsel. De er nemlig lige gamle. Bramdrupdam var vort første mål, men på denne strækning faldt den ene af gårdsdagens cykleakrobater fra. Jeg lagde mærke til, at han altid, også opad bakkerne, kørte med den ene hånd i lommen, og da jeg så nærmere på hånden, viste det sig, at han havde en meget slem forstuvning. Han måtte desværre vende næsen den anden vej. Ak ja, sådan kan det gå!

*Vi har ved havet fundet noget farligt sprængstof,
som nu sprænges af en officer fra Karup.*

Jeg omtaler kun denne lille episode for at vise, at Bjergeborg endnu betyder uhyre meget for drengene; han ville have skjult sin hånd og døjet mange smerter for dog at komme med derud.

På resten af turen til Bramdrupdam var det kun bagage, der faldt, men det skete også tit, og af gode grunde kunne vi jo ikke lade det ligge, så vi havde mange herlige hvilepauser på den »lange« tur. Nå, vi kom da omsider til hovedbanegården i Bramdrupdam, og da Troldhede-ekspressen kun var en halv time forsinket, kom vi alle med til Grindsted.

Her viste læreren sig atter som den fremsynede mand. Han tog nemlig 30 m sejl garn op af sin lomme, og nu kan det nok være, bagagen blev bundet fast. En af de kvikkeste af drengene havde for at være sikker surret garnet ned om fælgen.

I Grindsted fik vi motoriseret ordonnans, nemlig Poul E. Iversen. Han viste os vejen til Nr. Nebel over Lyhne og Lydum. Han fulgte os en ca. 30 km, og den fart passede hverken Iver eller hans køretøj. De lød lige anstrengt begge to.

Nu har jeg gjort en del grin med drengenes cykelkørsel, men til deres ros nåede vi ved 17-tiden lejren efter en ualmindelig pæn kørsel.

Her ventede der os nogle gode og uforglemmelige dage, men aftenerne derude blev dog noget ganske særligt — ikke mindst for Boje, men det gemmer vi lidt endnu.

Fodboldtræning. 1954.

Fodboldtræning. 1954.

Fra sommerlejrfesten. 1954.

Om søndagen tog vi det lidt med ro. Vi var ved Vesterhavet om formiddagen for at se efter rav, men det var der nu ikke noget af. Om eftermiddagen var vi til høstgudstjeneste i Haurvig kirke.

Mandag stod i marehalmens tegn, og så er det vist ikke nødvendigt at sige mere, for de gamle drenge ved besked, men for fremmede lyder det måske mærkeligt, men vi plantede altså marehalm på de steder, hvor bare drengeben sommeren igennem havde slidt bare pletter.

Tirsdag havde vi en god tur til Hvide Sande. Efter kaffe på sømandshjemmet var det vores mening, vi ville se redningsstationen, men det blev en værre vandgang. Da vi ankom til stationen, var båden ikke hjemme; ja, det lyder mærkeligt, men sandt er det. Den var nemlig på prøvetur i havnen, og lige pludselig kom den brusende, hvor vi stod, men kun for at ligge og drille os i en halv time. Sommetider så det ud, som om den ville lægge til, men i sidste øjeblik drejede den af. Vi stod alle med et eneste håb: »bare de dog ville give os en tur«, for det ville have været en førsteklasses oplevelse; men noget skuffede vendte vi vore jernheste og drog tilbage til lejren.

Som sagt før var aftenerne i år noget for sig.

Det var jo det første hold drenge, der beboede lejren, efter at Bojes hus var gjort færdigt. Hver aften, når aftensmaden var sat til livs, gik turen mod L. G. D., som huset jo hedder. Her hyggede drengene sig ved

Fra sommerlejr festen. 1954.

kaminens knitrende ild, mens Boje fortalte oplevelser fra gamle dage; men når så Maraj og køkkendrene også kom over, rykkede vi ind i den lille stue, hvor Boje læste op af »Klit Per over Nordsøen«. Det var gode aftener, som både drengene og vi voksne var ualmindelig glade for.

Om hjemturen er kun at berette, at den gik lige så fint som udturen; men den, der var mest glad for, at vi var heldigt hjemme, var nok mig, for færdselen på vejene i dag er jo noget anderledes end før i tiden, så man har vist lov at være taknemmelig over, at alt gik godt.

Ja, mens dette skrives, står alt på Landerupgård i julens tegn, og da ved alle jo, hvor travlt vi har både ude og inde, så derfor vil jeg slutte med at ønske alle gamle drenge, gode venner af Landerupgård samt alle, der på en eller anden måde har tilknytning hertil, en glædelig jul og et godt nytår.

Inger og Hans Peter Larsen.

Idrætten 1954.

Den usædvanlig våde sommer har mange gange standset træningen til idrætsmærket og har således også haft indflydelse på resultaterne. Dertil kommer, at vi i årets løb har fået en hel masse ny drenge, der, for største partens vedkommende, hører til de yngste. Det vil sige, at vi i sæsonen har haft mange ny, små drenge, som først må have en sommers træning, inden de kan klare idrætsprøverne.

Alligevel har vi nået at få 23 mærker ialt, nemlig 8 bronzemærker, 9 sølvmærker og 6 guldmærker, der som sædvanlig blev uddelt på Landerupgaards fødselsdag.

Bronzemærkerne blev erhvervet af: Freddie Nielsen, Finn Larsen, Jens Birger Lise, Børge Madsen, Viggo Nielsen, Bent Vinberg, Sigurd Sørensen og Leif Larsen.

Sølvmærkerne blev erhvervet af: Kaj Hansen, Finn Larsen, Viggo Nielsen, Bent Vinberg, Sigurd Sørensen, Freddy Schmidt, Ejnar Mortensen, Holger Refsgård og Bent Rasmussen.

Guldmærkerne blev erhvervet af: Sigurd Sørensen, Ejnar Mortensen, Verner Kristensen, Bent Rasmussen, John Henning Jørgensen og Benny Blicher Schiødt.

Vi har deltaget i skoleidrætsstævnet i Hejls, hvor vore 12—14 årige drenge måtte lade sig besejre af drengene fra Sdr. Vilstrup, medens vore 10—12 årige drenge vandt en fin sejr over deres modstandere.

I september udkæmpedes *FDFs trekamp*. Vi havde håbet, men ikke regnet med, at vi kunne beholde Kongens pokal, som vi vandt for to år siden, men således gik det ikke. Vi måtte aflevere den til en Københavnerkreds. Det var dog ikke det store nederlag, så der er håb om at vinde den tilbage næste gang.

Poul Jensen.

På vej til Vesterhavet. 1954.

Småtræk fra marchturen til sommerlejren 1954.

Midt i juni så det ikke så godt ud med hensyn til at få det hele til at klappe, så der kunne blive tale om marchtur til sommerlejren. Ibse deltog i en fodboldkamp for meget, fik et spark, der gjorde ham til invalid for lange tider. Der var også andre ting i vejen, alligevel viste der sig en løsning, og da Boje samlede drengene for ved afstemning at få afgjort, om turen skulle foregå med tog eller til fods med Peter Madsen, blev det mangestemmigt vedtaget, at det skulle være til fods. Foruden Boje skulle Axel med som den erfarne mand, han efterhånden er blevet. Krogh skulle være køkkenchef, og undertegnede skulle med for at fylde op.

Forberelserne var snart i fuld gang, og der var nok at gøre. Peter Madsen blev gjort i stand, skoene forsåede, orkestret træned. Den 29. juni om morgenen stod Peter Madsen pakket og alt var klar til afmarch. Krogh med Peter Madsen-holdet, Axel og jeg om resten og så: »Kredsen ret, fremad march«.

Turen mod vest var begyndt, orkestret spillede, filmsapparaterne snurrede, der blev vinket farvel og fulgt på vej, kursen gik mod Krage-lund med friske kræfter og højt humør, kilometerne svandt hurtigt. Orkestret viste sig at kunne — ja, i omtrent lige så mange forskellige lakter, som det havde deltagere og alligevel klare sammenspillet. Jeg

På vej til Vesterhavet. 1954.

prøvede på at få dem til at gå i takt, men opgav det igen, da det viste sig at skade de musikalske præstationer. I god tid nærmede vi os Kragelund og gjorde holdt i en skovkant. Jeg havde fået de forkerte sko på, og dermed tilegnet mig den første vable. Det trøstede mig noget, at jeg ikke var ene om det. Vore »skuespillere« holdt generalprøve på »Journalisten«, »Den døde mand«, »Radioen« og »Store Allah giv mig en papegøje«.

Så måtte skoene på igen, og vi holdt vort indtog i Kragelund med flyvende faner og klingende spil. Vi blev strålende modtaget, fik slået lejr på en herlig plads, og så stod vore kvarterværter der. Alle fik at vide, hvor de skulle hen at spise, tænderne løb i vand; men der var en, der ikke var spor sulten. Det var »Bonds«: »A vil it, a er it sulten«. Vi fik ham hentet frem bag teltet, hvor han havde puttet sig. Han var ikke modig ved situationen, men da han fik en lille purk fra sit kvarter i hånden, blev han straks mere modig og fulgte med. Jeg tror ikke, han fortrød det.

Vi blev allesammen beværtet på det kongeligste. Casper var indkvarteret hos sådanne rare mennesker, hvad de hed, kan han ikke huske, men de havde godt med kyllinger (stegte). Jens Lise var i en slikbutik og spiste bolsjer og havde is helt op om begge ørerne, han kunne endda godt spise en ekstra gang undervejs til lejrpladsen. Om aftenen rullede sketches foran skolen, og orkestret spillede for mange tilskuere. Bagefter

var der festligt samvær i den smukt pyntede sal — afslutning ved lejr-bålet — og så til køjs.

Om morgenen den 30. juni morgenkaffe i kvarteret, en mægtig madpakke og så lidt modvillig til lejrpladsen — Peter Madsen blev læsset og alt gjort klart til afmarch. Morgenandagt på lejrpladsen, tak og hurra og så farvel til Kragelund.

Vor fane ved krigsmindesmærket i Vorbasse. 1954.

Ud ad landevejen mod Vorbasse! »Er det rigtigt, det med »Krigshavnen«?» »Jo, jo, har du ikke været med før, så vent og se!« Der var dejligt i Vorbasse omkring kærret, hvor svanerne (krigsskibene) sejlede omkring, mens vi forsøgte at vinde sejr over de vældige madpakker fra Kragelund. Vi måtte have sodavand til hjælp.

Her var det, vi oplevede solformørkelsens kølige underlige tusmørke. Klokkeren var temmelig mange, inden vi nærmede os dagens mål. Laust

Hos Laust Jensens i Stenderup. 1954.

Juli 1954.

Op ad klitvejen med Peter Madsen. 1954.

Jensens havde slet ikke ventet os, havde misforstået Boje i telefonen. Vi var trætte, ømfodede og sultne, men der blev slået lejr, skrællet kartofler, de blev kogt over gassen hos fru Laust Jensen. Venlige og hjælpsomme var de, og hvad gjorde det, at klokken blev 10, inden vi fik spist, og 11, inden vi kom til ro. Blot var det synd for børnene, der var mødt op for at se sketches, de måtte gå skuffet hjem.

1. juli efter morgenmåltidet farvel til Laust Jensens — tak for alt godt, og så videre ud ad landevejen. Efter en times march blev vi indhentet af Laust Jensens svigersøn. Is til alle, vi takkede med musik, og så gik det igen.

Hvil ved Letbæk mølle, herlig plads med rindende vand til fødderne, sodavand og kaffe til indvortes brug — et langt bord mellem træerne til lunser med pølser, leverpostej, ost og puddersukker. Det gav kræfter, og vi skulle videre mod Hornelund. Vi husker lejrpladsen på bakken, hvor der var masser af kvas til at koge ved og til lejrålet. Familien Østergårds venlighed mod små og store. Grød omkring lejrålet. Sketch efter evne.

Knud Højlund og hans knapt så norske kammerat Bjørn kom og slog lejr sammen med os. Freddie husker uden tvivl, at han med sin væmmelige byld kom bag på motorcyklen hos Højlund og blev kørt lige til lejren, medens Bjørn indtog hans plads i geleddet. Da vi skulle afsted næste morgen, var der en lille sort mis med.

2. juli Lydum. Hvil ved kirkegårdsmuren, bunker af dejligt smørre-

brød, sodavand og is — musik til — og så videre imod lejrpladsen i Sdr. Bork hos gårdejer Madsen.

Fodvask i bækken, hvor der vistnok var vandrotter. Knud Højlund stegte bøffen, godt med løg og dejlig sovs.

Ja, det husker vi godt, men hvem var det, der var så flink til at løbe efter en stikkontakt til Boje, da han dagen efter skulle barberes? Det var lørdag den 3. juli. Krog var vist kørt et ærinde til Nr. Nebel — og jeg havde ædelmodigt overtaget kommandoen over den tapre »Peter Madsen trop« — en mand på traktor, med en hesterive bagefter, standsede op og tilbød os at tage os på slæb. Jeg husker, at jeg sagde: »Nej tak, vi kan sagtens klare den selv!« Men der må have været andre af en anden mening, for lidt efter gik det i strygende fart ud ad vejen, mens vi hængte på alle vegne på skærme — på stænger, på riven og på »Peter Madsen« — og det var forbavsende, så mange frivillige der pludselig var med.

Denne raske tur gav os vældigt mod, det var jo også den sidste dagsmarch, og det gik i trav næsten hele vejen ud til landevejen, lige før Nymindegab.

Her gjorde vi holdt, indtil Boje og Axel ankom med de øvrige. Ved kroen i Nymindegab holdt vi så det sidste hvil, inden vi fortsatte over betonvejen, over rullestenene langs klitterne — rinskende og hilsende til højre og venstre på alle vore venner derude på tangen.

Lejren var nået endnu engang, og hvor havde vi oplevet meget alene på turen ud til feriens land.

Med disse linier ønsket om en god jul og et godt nytår.

Familien Poul Jensen.

Et år er gået.

Der er gamle drenge, som ofte kommer hjem. Andre ser vi kun en gang om året eller måske med års mellemrum, alt efter som livet er bundet til en livsgerning, eller store afstande umuliggør at aflægge besøg. Men julehæftet hilser fra hjemmet og fortæller om, hvad der sker her hjemme, ude og inde, sommer og vinter, — og der sker meget her hos L. G. D.

Når disse par ord her er læst, er der sikkert een og anden, der i tankerne siger: »Ja, der sker meget. Det er stadig nye navne, vi ser som afsender af de små julehilsner her i julehæftet.«

Jeg ved, at det virker lidt deprimerende hos nogen, vel især hos dem, der jævnlig kan komme hjem. Jeg hørte en gammel dreng sige for ikke så længe siden, at han kendte snart ingen af de voksne her mere.

Hvad er det man mindes, når man igen er uden for hjemmets rammer? Det er jo ikke blot den første dag på Landerupgård, julen, fastelavnen, sommerlejren m. m. af traditionelle fester. Det er vel mere hverdagen, og den vil jo altid skifte karakter med tiden, det gør den jo, hvor man så end møder den.

Søndag den 16. august 1953 flyttede jeg her til Landerupgaard. Jeg kom med Egtvedbilen fra Fredericia i strålende solskinsvejr. En flok glade drenge, der kom fra søndagskaffen i spisestuen, var min første modtagelse. De spurgte og fortalte, og før jeg vidste af det, var jeg hjemme her.

Efter 14 dages logis på entreværelset kom min kone hertil, og vi flyttede så op i lejligheden hos fru Grum Jensen, hvor vi stadig bor og har det hyggeligt og rart.

I den sidste tid har min kone rakt en hjælpende hånd ved skolen, så der er nok at gøre. Det synes drengene også; men i dag har Lorents været i skoven og spejdet efter juletræer, så nu kan de jo se frem til en lang juleferie.

I dag måtte der ellers et par formanende ord til i skolen. Det var snevejr i nat og hele formiddagen, og det er lige stof til at kuldkaste skoleplanen. En rask sneboldkamp var at foretrække, og den blev foretrukket, indtil et par utilfredse lærere viste sig på loggiaen. Men det er svært at samle tankerne om skolen den første dag, der kan knyttes sneholde. Men, det bliver værre endnu. Vi kan lige vente, til søen i parken forvandles til skøjtebane, da synes mange, at det næsten er en straf at kalde til skolestuen.

Jeg mindes en frostaften i januar, jeg savnede et par af de store drenge, da de skulle vaskes. Langt om længe kom de spadserende nede fra parken hver med en spand i hånden. De havde været nede for at anlægge en mægtig skøjtebane ned over plænerne, og i de kommende dage var der liv og humør i parken. Langmosen fik dog heller ikke lov at være i fred for de ivrige skøjteløbere.

Vort konfirmandhold. 1954.

Der faldt jo også sne, og flere søndage var der stort løb i Søndermarken. Men som loyal kollega beretter jeg ikke nærmere om en stor skisportsmands sørgelige medfart i tredje runde.

Nå, solen var efterhånden vandret et godt stykke fra dens sydlige vendekreds og smeltede sne og is hos os, og vi lagde vinterens sport på hylden. Efter en hæderlig afslutning på vinterskolen, blev der mere tid til at komme ud i forårssolen. Sportspladsen var selvfølgelig det første, der vandt interesse; men ellers var det bl. a. haverne, der interesserede, og der blev gravet, revet og sået, så det var en lyst. Men, ak, regnen kom, og meget måtte lide druknedøden.

Haverne er nu igen gravet til vinter og venter atter på solens varme stråler.

På et punkt slap vi dog nogenlunde heldige fra den regnfulde sommer, og det var sommerlejren med de små. Førstelærer Larsen og jeg startede herfra med dem den 27. juli. Det var jo meningen, vi skulle tage turen til Eltang st. til fods; men en regnbyge kom i vejen, så vi måtte have fat på bussen fra Viuf. Med liv og humør rullede vi så vestpå ad banen den kendte vej til Nr. Nebel, hvor Larsen og jeg købte en mægtig flot hat. Vi måtte jo se ordentlige ud, når vi for første gang skulle præsenteres hos klitboerne. Vi havde jo flere gange i tidens løb fået bekræftet af Maraj, at det ikke er mennesker, man løber om døre med, der bor

på Klitten, nu bøjer vi os for kendsgerningerne. Nå, vi skulle videre fra Nr. Nebel, og det foregik igen med bus. I byens udkant mødte vi en flok FDF'er, der nu havde vejet pladsen for os på Bjærgeborg.

De kommende 4 uger skiftede med sol og byger; men solen vandt. Den værste vandgang, vi fik, opnåede vi på en fodtur til Nr. Lyngvig. Men takket være de gæstfrie vestjyder og en flok raske drenge fik vi en glimrende lejr tur derop. Da vi besteg Nr. Lyngvig fyr, var det fint solskin, og vi skuede så langt øjet kunne over den barske vestkyst og over havet, der var ved at falde til ro efter en storm.

Trods den gode tid på Bjærgeborg tillod vejret os dog kun een gang at holde lejr bål. Men hvem af os, der har oplevet en tid på Bjærgeborg, mindes ikke morgendæmringen og aftenstemningen, der her kan præges af en storhed, der ikke let måles.

Med denne hilsen ønsker vi alle nær og fjern en rigtig glædelig jul og alt godt i det nye år.

Familien S. Kølback Kjær.

I forpagter Arentzens have på hans fødselsdag. 1954.

På langfart.

Atter i år har Enoch Larsen været på tourne i Amerika, denne gang ledsaget af lærer Vagn Jakobsen herfra, der akkompagnerede hans sange med sit klaverspil, og endvidere var Enochs hustru Inger med på en stor del af turen. Nedenfor følger nogle uddrag af brevene fra Amerikafarerne.

19. august 1954. Om bord på m/s »Stockholm«.

Ja, nu er eventyret begyndt. Vi er på anden dag her ombord, men først om nogle uger skal vi være i New York.

Hvis det, jeg skriver, hopper for meget på papiret, er det rulningerne fra skibet, der er skyld i det. Det har været en smule hårdt vejr i nat, siger de. Jeg (Vagn Jakobsen) har sovet fra det, men dønningerne er der endnu. Skibet sejler nord om Skotland, og det er et grimt farvand der, kan jeg huske, fra da jeg for 7 år siden sejlede til Island; men nu er vi forbi det og er nu ude i det åbne Atlanterhav.

9 dage ombord på et skib, det er lang tid, derfor er skibet indrettet, så man kan synes om at være her.

M/S »Stockholm« er et temmelig stort skib. Vi har i Danmark ingen passagerskibe, der er større, kun 5—6 tankskibe. »Robert Mærsk« er kun $\frac{1}{3}$ af dette skib. Det har en besætning på 200 mand og med plads til 580 passagerer

Vi vil slutte med at fortælle om afsejlingen fra København. Foruden familien var der mange venner fra L. G. D.: Willy Jensen og hans kone, Krog, Mogens og Bent Engel, Fregne-Bent, John Hansen, Durup og flere. De lavede et helt hylekor, da vi lagde fra. Det var festligt

21. august 1954.

Nu er vi allerede et godt stykke ude på Atlanterhavet. I aften skulle halvdelen af rejsen være overstået. — Jeg skriver »overstået«, men det er for egen regning. Hvis jeg skriver, at jeg ikke er søsyg, lyver jeg; men jeg kan nu ikke tåle at sejle. Skibet ruller en del, skønt havet har opført sig rigtig pænt. Jeg har den samme fornemmelse, som om jeg skulle opholde mig ni dage i træk på gyngen nede i parken. Sådan ruller skibet, selvom der ingen bølger er, og man kan jo ikke springe af!

Nå — det går nu ellers rigtig godt. Inger og Enoch har det udmærket, for tiden sidder de på soldækket og snakker med nogle dansk-amerikanere

24. august 1954.

I går eftermiddag så vi for første gang Amerika. Vi passerede tæt forbi New Foundland, men der så mennesketomt ud. I dag kan vi mærke, at vi er på vej mod varmere lande. New York ligger lige så langt mod syd som Rom. Vi skulle være der i morgen aften, men kommer ikke i land før i overmorgen på grund af toldvisitation

25. august 1954. Sidste dag om bord.

Nu er vi der snart. I aften ved 11-tiden løber vi ind i havnen, og så skulle turen starte. — Forhåbentlig ligger der en del post til os.

Næste gang I hører fra os, er det fra et eller andet sted omkring søerne. — Vi må stoppe her med at skrive. Der er meget varmt her, og vi må udenfor i vinden

27. september 1954. Eugene Oregon.

Sidste gang, vi skrev, var vi vist nået til Brandon. Søndagen efter tog vi tilbage til Winnipeg og havde koncert i den danske kirke der Næste lørdag rejste vi ud til en dansk kirke i Drumheller, ca. 75 km nordost for Calgary, og var der til tirsdag. Vi havde en god lille koncert i kirken, der helt er bygget i dansk stil, et sært syn midt ude på den store prærie. Vi boede hos en farmer, hans farm var ikke en lilleputfarm som Landerupgaard. Den var på 1000 tdr. land eller 4 gange så stor som Landerupgaard, og så havde han kun to mand til at hjælpe sig. Det må forklares.

Landbrug herude på prærien er noget andet end derhjemme. Han har kun to køer, og mælken fra dem bruger han selv. Han dyrker kun hvede og sår kun i en mark hvert andet år. Men han har mange maskiner: 2 mejetærskere og tre traktorer foruden en lastbil og et dollargrin til sig selv og familien. Det er simpelt at være landmand herovre. Han har travlt en måned om foråret, når han sår, og en måned om efteråret, når han høster, og ellers er der på den øvrige tid af året ikke meget andet at gøre end at passe de to køer og en flok høns. Mange af farmerne tager ned til California om vinteren og holder ferie til sätiden. Andre bor inde i Calgary fast, og på selve farmen behøver kun at være lader til at opbevare kornet i. Der omkring var det meget bakket, men ellers er prærien ganske flad, så at man kunne se bjergene mere end 150 km borte. Det vil svare til, hvis I kunne se helt til København. Der vokser ingen træer, da de tørrer ind i den varme, tørre sommer. I år har det dog været meget fugtigt (det har det været over hele Amerika ligesom i Danmark). Farmerne der på egnen skulle først til at høste, da vi var der. Nogle få steder dyrkes der lidt havre, og det var helt grønt endnu. Vi har meget

mere at fortælle om farmerlivet, men det får vente, til vi kommer hjem

I en by, Dichson, havde jeg (Vagn Jakobsen) den morsomme oplevelse i kirken pludselig at få øje på to gamle venner fra Hejnsvig. De var emigreret herover for 1½ år siden, men jeg vidste ikke, at de var på den egn

23. oktober 1954. Raisin City (rosinbyen).

Nu er der snart gået et stykke tid, siden I sidst hørte fra os, og siden da er posen igen blevet fyldt med »godt stof«

I forbindelse med det følgende af brevet følger her et udklip fra det danske ugeblad »Bien«, San Francisco fra 14. okt. 1954.

»Enoch Larsen optræder i Richmond.

Middag til Fordel Landerupgaard Indsamling.

Atter i Aar afholder Taulov American Mothers Middag med Formaal at indtjene lidt til Børnehjemmet Landerupgaard, Taulov, Danmark.

Deltagerne i Middagen vil ogsaa blive gjort bekendt med Arbejdet, der i 10 Aar er blevet gjort til Fordel for dette Børnehjem.

Der afkræves kun \$ 1,50 for en Skinke-Middag, og Børn faar det samme Maaltid for halv Pris.

Affæren finder Sted Søndag den 17. ds. i East Richmond Heights Improvement Club, 6283 Taft Avenue, East Richmond Heights.

Middag serveres fra 5—7,30.

Den blinde danske Sanger Enoch Larsen og Pianisten Vagn Jakobsen optræder efter Middagen.

Der bliver anden Underholdning, og alt i alt bliver det en Aften, man må sige byder på meget.«

Brevet fortsat:

Vi havde skrevet en del sammen med Ingeborg Hansen, Richmond, 10 km øst for San Francisco (lederen af ovennævnte club) og havde aftalt at komme lørdag den 16. oktbr. Vi ankom til byen ved midnat, blev afhentet af hendes ældste søn ved busstationen og kørte til deres hus, der ligger på en bakke med udsigt over San Franciscobugten. Vi gik straks i seng. Næste morgen fik vi lejlighed til at hilse på Ingeborg Hansen og hendes mand — Osvald — og bragte hilsener hjemme fra. Hun havde ellers meget travlt med at ordne til mødet om aftenen, så efter en lille prøve i salen, hvor festen skulle holdes om aftenen, kørte Osvald Hansen os en tur ud, og Enoch fik bl. a. lejlighed til at hilse på en gammel Landerupgaard-dreng Osvald Rugaard og jeg (Vagn) på noget familie.

Kl. 5 om aftenen begyndte festen, og under middagen fik vi lejlighed til at hilse på medlemmerne af klubben.

Damer fra klubben sammen med Enoch Larsen og Vagn Jakobsen.

Jeg sad under middagen og betragtede, hvorledes de sled for at tilfredsstille de mange gæster, og kom til at tænke over, hvor sært og hvor stort det er af disse damer, hvoraf kun een er af dansk afstamning, at de slider og bruger en masse fritid foruden hele denne søndag for at kunne glæde os på Landerupgaard. Det er strålende gjort. Tænk jer, at vi paa Landerupgaard har en flok gode venner helt på den anden side af jorden, der kommer sammen for vores skyld.

Senere på aftenen sagde Enoch tak for alt, hvad de gjorde for os, og jeg oversatte det, da der kun var få danske der, men ellers folk af alle nationer. Så viste vi Landerupgaard-filmen, og den var de meget glade for, da den jo rigtig kunne vise noget af livet derhjemme. — Ja — det var en stor aften.

Disse damer er ganske almindelige mennesker som vi andre, ikke spor velhavende, og det, de sender os, har de selv måttet arbejde for. Tænk over det, drenge, når I skal i gang med julegaverne til dem.

I må nøjes med denne beretning, til vi kommer hjem. — At Ingeborg

Enoch og Jakob ved et af kæmpetræerne.

Hansen har to katte, som er født uden hale, kan det vel ikke nytte at fortælle jer, da I vel ikke tror på den!

Næste morgen skulle vi videre, da vi havde et arrangement et andet sted i Ferndale ude ved den vestligste knop af Californiens stillehavskyst ca. 100 km syd for grænsen til Oregon. Vi skulle have kørt med bus de ca. 500 km langs kysten mod nord, men så tilbød Ingeborg og Osvald at køre os derop i deres bil, da de havde familie på den kant og gerne ville besøge dem.

Det blev en dejlig køretur. Først kørte vi over San Francisco — over verdens største bro (15 km lang) og over den berømte Golden Gate bro, verdens mest imponerende hængebro. Den har ingen støttepiller i vandet, men er hængt op i pillerne, der står på hver sin side af indsejlingen, der er så bred som — Lillebælt. Der kan køre 6 rækker biler på den!

Derefter gik det i 10 timer mod nord, forbi de store vinmarker og med palmer som vejtræer til bjergene, hvor vi fulgte de skarpe kurver i vejen. Det gik hurtigt, men Osvald Hansen kørte meget fint. Et stykke oppe nåede vi så ind i de berømte Redwood skove med verdens ældste og største træer. Bortset fra Kina, hvor de forøvrigt er næsten udryddet, findes de ikke andre steder i verden end ved Californiens nordvestkyst. Hvordan de er kommet der, ved man ikke. De ældste er omkring

4000 år gamle og højere end 4 gange flagstangen. Stammerne er meget svære. I et træ var der lavet en gennemkørsel, som vi kørte igennem med bilen, og i et andet, der var brændt indvendig nede ved roden, men som alligevel kunne vokse, var indrettet en butik så stor som en første klasses dagligstue. Vi følte os så uendelig små blandt disse kæmper, der stod som søjler tæt ved vejen. . . .

Efter koncerten i Ferndale, der forøvrigt er en lille hyggelig by, som meget minder om Danmark med de mange farme med malkekøer, kørte Hansens os tilbage til San Francisco onsdag den 20., hvorfra vi med det samme steg op i en bus for at køre til Fresno midt i Californien — mellem San Fransisco og Los Angeles. Den 21. havde vi koncert i en danskpræget kirke lidt udenfor byen, og vi har nu boet på en farm et par dage i byen, som kaldes rosinbyen, da det er her, man laver de berømte »Sun maid« rosiner, som vi spiser derhjemme. Vor vært havde store marker med vintræer. Desuden dyrker han bomuld. De er netop ved at høste den, og jeg fotograferede Enoch ifærd med at plukke bomuld imellem negrene. Imorgen fortsætter vi sydpå. Inger er også her, da hun blev inviteret hertil fra Eugene.

P. S. II. klasse har vist ikke særlig god orden på deres redskaber. Jeg fandt et skuffejern her i haven!! — Med deres farve. — —

10. november 1954. Dona College.

I Solvang var det næsten som at være i Danmark. Det er et såkaldt dansk settlement. Naturligvis bor der efterhånden mange amerikanere der, men det danske flag vajer stadigvæk hver dag over byen. Et af de medfølgende billeder viser, at vi hejser det en søndag morgen.

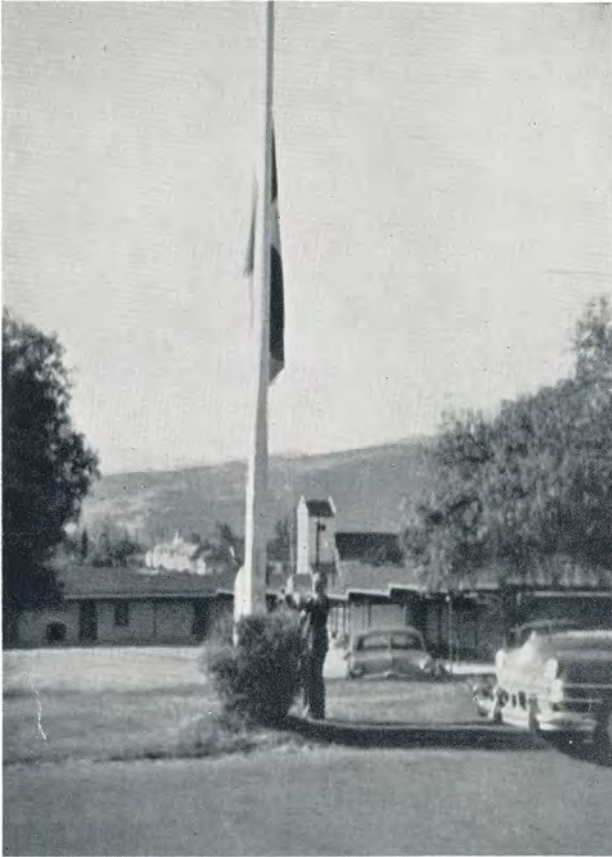
Vi boede alle tre på en højskole, der kaldtes »Atterdag«. På gaden hørte man det danske sprog. En dag, vi stod på fortovet, hørte vi inde fra en butik: »Så vil jeg gerne have et stykke leverpostej.« Det lød så dejlig hjemligt. Og lige så hjemligt duftede det, da vi den samme dag pludselig stod stille og stak næserne i vejret: »Der må bestemte være dansk wienerbrød i nærheden.« Ganske rigtigt, lige om hjørnet hang der den dejligste kringle, og inde i butikken forsynede vi os med det dejligste wienerbrød og fik alle tre stoppet napoleonskager i munden af den flinke, jydsk bager, guf-guf!

En af dagene kørte præsten os en tur til Stillehavet, og Vagn fik en dukkert i vandet (dejligt varmt den 26. oktober), medens vi (Enoch og Inger) stod inde på kysten.

Og så nåede vi Los Angeles, men inden man når denne kæmpeby, må man igennem Hollywood (filmsbyen). Medens vi var der, ringede vi til »Mulatten« — Paul Glarsø — der var dreng på Landerupgaard sammen med Enoch og Osvald. Vi fik aftalt en aften og havde det vældig rart i deres nye hus. Der blev naturligvis talt om Landerupgaard, og han bad os om at hilse meget. Storbyerne har nu ikke så stor tiltrækning

på os, vi holder af at komme til de små byer ude på landet. Det er der, man oplever det Amerika, vi synes om. —

Vi besøgte et stort drengehjem, Boys Town, hvilket betyder »drenge-nes by«, der bor ca. 1000 drenge. Skolen blev stiftet af en irlænder ved navn Flanagan, han begyndte meget småt i sit eget lille hus i Omaha,

Enoch hejser Dannebrog over Solvang i Californien.

men efterhånden interesserede andre mennesker sig for hans ide, og de sidste år af hans liv (han døde i 1948) strømmede penge ind fra interesserede over hele Amerika. Nu ligger der en pragtfuld samling bygninger, med f. eks. en hal så stor som sportspladsen derhjemme og en meget smuk kirke, hvor stifterens sarkofag står i et lille sidekapel. Drengene bor i mindre grupper i små villaer ca. 50 i hver.

I søndags tog Norman Bansen os ud til et indianerreservat — ca. 50 miles nord herfra. Vi spiste frokost på en høj Black bird hite (Sorte fugl-højen) opkaldt efter en indianerhøvding. Derfra kørte vi så ind i en landsby, hvor de fleste af indianerne slentrede dovent rundt, medens et par indianerdrenge for omkring og legede cowboy (!). Vi gik ind til en indianer, der lavede småting til salg. Vi købte en skildpadde lavet af perler. Vi snakkede med ham et langt stykke tid, og han fortalte om dengang, de var blevet drevet vest på af de hvide, og om hvordan de havde det i dag. —

Toronto den 30. november 1954.

Vi har netop haft den sidste koncert på vores Amerikatur. Vi har nu travlt med at gøre os i stand til hjemrejsen.

I morgen aften er vi igen i New York, og den 2. december om morgenen sejler vi med juleskibet til Danmark, der er hjemme i København omkring den 11. december. Når I modtager dette brev, er vi allerede et godt stykke ude på Atlanten.

Lige nogle få tal, der kan fortælle lidt om, hvormeget vi har rejst: Vi har kørt 15.000 km i Greyhound bus (eller ialt 12 døgn), — 2.500 km i bil — 1.000 km i tog, og når vi er i København, sejlet 14.000 km. I alt kommet ca. 32.000 km rundt. Nu skal det være rart at komme hjem igen og falde lidt til ro ovenpå det rejseliv.

1. december 1954.

I aften er det jo en stor dag på Landerupgaard. Når vi går i seng i aften, vil vi snakke om det, der hører til den aften.

Nu vil vi ellers slutte for denne gang. Det bliver det sidste brev fra Amerika. Men ork — det I ved, er kun en ubetydelig del af det, som vi har oplevet, men når vi kommer hjem, skal I blot spørge os ud — ikke alle på een gang, men sådan lidt efterhånden, for der er stadig meget spændende at fortælle.

De hjerteligste hilsener til alle fra

Enoch, Inger og Jakob.

Nedenfor følger et uddrag af et brev fra Ingeborg Hansen, lederen af »Taulov American Mothers club«, vedrørende den før omtalte festaften sammen med vore amerikafarere.

Richmond, den 29. oktober 1954.

Ja, nu er vore to gæster fra Landerupgaard rejst igen. Det var en stor fornøjelse at se dem og tale med dem, og filmen glædede os meget. Vi havde en dejlig aften med musik og sang med dem. Når de kommer hjem igen, så kan de nok fortælle om deres besøg hos os, og om turen vi kørte

dem på, meget bedre end jeg kan skrive om det. Vi var glade for deres besøg, og jeg håber, de var glade for at besøge os.

Vi havde strålende solskin, medens de var her. Det gør jo alting mere fornøjeligt

Nu de bedste hilsener fra os alle

Ingeborg Hansen,
Richmond, California.

En glad L. G. D.er.

